

Vår saksbehandler

Frank Olav Gauslå, tlf 37013738

Saksgang:

Pol. saksnr.	Politisk utvalg	Møtedato
137/14	Kommuneplanutvalget	20.08.2014
	Bystyret	

Høringsuttale til forslag om endring av byggeteknisk forskrift**Rådmannens forslag til vedtak:**

Arendal kommuneplan utvalg fremmer følgende høringsuttale til forslag om endring av byggeteknisk forskrift:

Rådmannen anser at man med dagens demografisk utvikling og forventet økt levealder ikke bør gjøre endringer som reduserer kravene til tilgjengelighet og universell utforming.

Dersom høringsinstansene som er tettes på problemetikk knyttet til universell utforming angir at endringene i blant annet snusirkeler ikke har praktisk betydning bør man endre disse, ellers bør disse beholdes.

Det vises i tillegg til kommentarer under de enkelte punktene.

Saksprotokoll - Kommuneplanutvalget 20.08.2014**Behandling:**

På vegne av partiene H, KrF og V fremmet representant Jan Kløvstad (V) følgende forslag:

Målet med endringene i byggeteknisk forskrift er å gjøre det enklere og rimeligere å bygge boliger, og at det skal bli enklere å utnytte areal på en hensiktsmessig måte i boenhet og byggeprosjekt. Samtidig skal prinsippet om universell utforming og tilgjengelighet til og i boliger ligge fast.

Arendal bystyre støtter forslaget til endringen av byggeteknisk forskrift.

Forslaget fra partiene H, KrF og V fremsatt av Kløvstad (V) ble satt opp mot rådmannens forslag og forslaget fremmet av Kløvstad ble vedtatt med 6 (1 KrF, 2 H, 2 FrP, 1 V) mot 3 stemmer (3 Ap).

Vedtak:

Målet med endringene i byggeteknisk forskrift er å gjøre det enklere og rimeligere å bygge boliger, og at det skal bli enklere å utnytte areal på en hensiktsmessig måte i boenhet og byggeprosjekt. Samtidig skal prinsippet om universell utforming og tilgjengelighet til og i boliger ligge fast.

Arendal bystyre støtter forslaget til endringen av byggeteknisk forskrift.

Vedlegg

Det er vedlagt høringsnotatet, samt et vedlegg til høringsnotatet som gir en oversikt over gjeldende krav og forslag til endrede krav.

Link til høringsforslaget finner man her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kmd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2014/Horing-Forslag-til-endringer-i-byggteknisk-forskrift.html?id=762276>

Andre dokumenter i saksmappen:

Bakgrunn / Saksfremstilling:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt ut forslag til endringer i byggteknisk forskrift.

Målet med forslaget er skissert slik i høringsforslaget:

Målet med endringene er å gjøre det enklere og rimeligere å bygge boliger. Det skal bli enklere å utnytte areal på en hensiktsmessig måte i boenhet og byggeprosjekt. Samtidig skal prinsippet om universell utforming og tilgjengelighet til og i boliger ligge fast.

Endringene som er oppsummert beskrevet slik i høringsforslaget:

- *To alternative forslag til endring av tilgjengelighetskrav i boenhet:*
  - *Unntak fra tilgjengelighetskrav for inntil 50 prosent av boenheter på 50 m² BRA eller mindre i en bygning, eller*
  - *Krav til snusirkel reduseres fra 1,5 m til 1,4 m og skal gjelde i kun ett rom av hver funksjon*
- *Fjerning av krav om universell utforming av felles uteareal for større boligområder.*
- *Redusert krav til stigningsforhold for gangatkomst til bolig.*
- *Redusert krav til åpningskraft for dør.*
- *Skjerpet krav til sikkerhetsglass i vindu og andre glassfelt.*
- *Endret krav til utgang fra branncelle i risikoklasse 4.*
- *Enkelte redaksjonelle endringer.*

For mer detaljert oversikt over endring vises det til vedlegg nr. 2. Det er her en oversikt over gjeldende krav og hva som er endringer.

Høringsuttale (Rådmannens vurdering av høringsforslaget med blå skrift)

Rådmannens innledende kommentar:

Rådmannen anser at man med dagens demografisk utvikling og forventet økt levealder ikke bør gjøre endringer som reduserer kravene til tilgjengelighet og universell utforming.

Dersom høringsinstansene som er tettes på problemetikk knyttet til universell utforming angir at endringene i blant annet snusirkeler ikke har praktisk betydning bør man endre disse, ellers bør disse beholdes.

Ytterlig kommentarer til noen av de enkelte punktene:

1. Forslag til endring av tilgjengelighetskrav i boenhet:

Krav om tilgjengelig boenhet § 12-2 første ledd:

Dagens bestemmelse:

Boenhet i bygning med krav om heis skal ha alle hovedfunksjoner på inngangsplanet. Inngangsplanet skal være tilgjengelig for personer med funksjonsnedsettelse slik det følger av bestemmelser i forskriften.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

Boenhet i bygning med krav om heis skal ha alle hovedfunksjoner på inngangsplanet. Inngangsplanet skal være tilgjengelig for personer med funksjonsnedsettelse slik det følger av bestemmelser i forskriften. *Det er tilstrekkelig at inntil 50 prosent av boenheter på maksimalt 50 m² BRA med ett eller to rom for varig opphold i bygning, oppfyller kravene.*

Krav til rom og annet oppholds areal § 12-7 annet ledd:

Dagens bestemmelse:

Tilgjengelig boenhet skal være dimensjonert for rullestol på inngangsplanet. Rom skal ha trinnfri tilgang og snuareal med diameter på minimum 1,5 m. Rom skal utformes slik at rullestolsbruker kan betjene nødvendige funksjoner på en tilfredsstillende måte.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

(2) Tilgjengelig boenhet skal være dimensjonert for rullestol på inngangsplanet. Rom skal ha trinnfri tilgang og snuareal med diameter på minimum 1,4 m. *For rom med samme funksjon er det tilstrekkelig at minst ett har snuareal med diameter på minimum 1,4 m.* Rom skal utformes slik at *rullestolbruker* kan betjene nødvendige funksjoner på en tilfredsstillende måte.

[Rådmannen viser til sin innledende kommentar.](#)

Entre og garderobe § 12-8 første ledd:

Dagens bestemmelse:

Entre/inngang i tilgjengelig boenhet skal ha fri passasje utenfor møbleringssone og plass til snusirkel med diameter 1,5 m for rullestol utenfor dørens slagradius.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

1) Entre/inngang i tilgjengelig boenhet skal ha fri passasje utenfor møbleringssone og plass til snusirkel med diameter 1,4 m for rullestol utenfor dørens slagradius.

[Rådmannen viser til sin innledende kommentar.](#)

Bad og toalett § 12-9 første ledd og bokstav a:

Dagens bestemmelse:

(1) Boenhet skal ha minst ett bad og toalett der følgende skal være oppfylt:

a) Størrelse og planløsning skal være slik at det er fri gulvplass til en snusirkel med diameter på minimum 1,5 m foran toalett, minimum 0,9 m fri gulvplass på den ene siden av toalettet og minimum 0,2 m på den andre siden. Det skal være fri passasjebredden på 0,9 m fram til fri plass ved siden av toalett.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

(1) Boenhet skal ha minst ett bad og toalett der følgende skal være oppfylt:

a) Størrelse og planløsning skal være slik at det er fri gulvplass til en snusirkel med diameter på minimum 1,4 m foran toalett, minimum 0,9 m fri gulvplass på den ene siden av toalettet og minimum 0,2 m på den andre siden. Det skal være fri passasjebredden på 0,9 m fram til fri plass ved siden av toalett

[Rådmannen viser til sin innledende kommentar.](#)

Balkong og terrasse § 12-11 tredje ledd og bokstav a og b:

Dagens bestemmelse:

(3) For bygning med krav til tilgjengelig boenhet og byggverk med krav om universell utforming skal følgende være oppfylt:

b) Balkong, terrasse og uteplass skal ha fri gulvplass for rullestol som gir plass til snusirkel med diameter 1,5 m utenfor dørens slagradius.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

(3) For bygning med krav til tilgjengelig boenhet og byggverk med krav om universell utforming skal følgende være oppfylt:

b) I byggverk med krav om universell utforming skal balkong, terrasse og uteplass ha fri gulvplass for rullestol som gir plass til snusirkel med diameter 1,5 m utenfor dørens slagradius.

c) I bygning med krav om tilgjengelig boenhet skal minst en balkong, terrasse og uteplass ha fri gulvplass for rullestol som gir plass til snusirkel med diameter 1,4 m utenfor dørens slagradius.

[Rådmannen viser til sin innledende kommentar.](#)

Dør, port, mv. § 12-15 fjerde ledd:

Dagens bestemmelse:

(4) I bygning med krav om tilgjengelig boenhet gjelder første til tredje ledd, med unntak av tredje ledd bokstav a.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

(4) I bygning med krav om tilgjengelig boenhet gjelder første til tredje ledd, med unntak av tredje ledd bokstav a. *Tredje ledd bokstav e gjelder bare for inngangsdør, dør til balkong og terrasse og for dør til rom med krav om tilgjengelighet.*

[Rådmannen viser til sin innledende kommentar.](#)

Uteareal med krav om universell utforming §8-2 første ledd og bokstav b:

Følgende uteareal skal være universelt utformet slik det følger av bestemmelser i forskriften:

Dagens bestemmelse:

b) felles uteareal for større boligområde

Forslag til endring (endringer med kursiv):

(1) Følgende uteareal skal være universelt utformet slik det følger av bestemmelser i forskriften:

a) uteareal for allmennheten

b) uteareal for boligbygning med krav om heis

c) uteareal for byggverk for publikum

d) uteareal for arbeidsbygning

[Rådmannen viser til sin innledende kommentar.](#)

[Rådmannen mener at man i stede for å ta bort bestemmelsen i punkt b, heller burde ta inn følgende bestemmelse:](#)

[b\) felles uteareal for boligområde med som regulert for mer enn 10 boenheter](#)

Gangatkomst til byggverk § 8-6 første ledd

Dagens bestemmelse:

Gangatkomst til bygning med boenhet skal være trinnfri og ikke ha større stigning enn 1:20. For kortere strekning inntil 3,0 m kan stigning være maksimum 1:12. For hver 0,6 m høydeforskjell skal det være hvileplan på minimum 1,6 m x 1,6 m. Dersom terrenget er for bratt til at kravet om stigningsforhold kan oppnås, gjelder ikke kravet om trinnfrihet og stigning til bygning med boenhet uten krav om heis.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

(1) Gangatkomst til bygning med boenhet skal være trinnfri og ikke ha større stigning enn 1:15. For kortere strekning inntil 3,0 m kan stigning være maksimum 1:12. For hver 0,6 m høydeforskjell skal det være hvileplan med lengde minimum 1,5 m. Dersom terrenget er for bratt til at kravet om stigningsforhold kan oppnås, gjelder ikke kravet om trinnfrihet og stigning til bygning med boenhet uten krav om heis.

[Rådmannen viser til sin innledende kommentar.](#)

Rampe §12-18 annet ledd

Dagens bestemmelse:

§12-18 annet ledd

(2) Rampe skal ha jevnt og sklisikkert dekke og stigning maksimum 1:20. For strekning under 3,0 m kan stigningen være maksimum 1:12. For hver 0,6 m høydeforskjell skal det være et horisontalt hvileplan med lengde minimum 1,5 m.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

§ 12-18 annet ledd:

(2) Rampe skal ha jevnt og sklisikkert dekke og stigning maksimum 1:20. For strekning under 3,0 m kan stigningen være maksimum 1:12. For hver 0,6 m høydeforskjell skal det være et horisontalt hvileplan med lengde minimum 1,5 m. *Rampe tilknyttet bygning med boenhet skal ha stigning maksimum 1:15.*

[Rådmannen viser til sin innledende kommentar.](#)

Utgang fra branncelle §11-13 tredje ledd:

Dagens bestemmelse:

Brannceller som består av flere etasjer, eller har mellometasje, skal ha minst én utgang fra hver etasje. I byggverk i risikoklasse 1, 2, 3 og 4 kan utgangen fra disse planene, utenom inngangsplanet, være vindu som er tilrettelagt for sikker rømning.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

(3) Brannceller som består av flere etasjer, eller har mellometasje, skal ha minst én utgang fra hver etasje. I byggverk i risikoklasse 1, 2, 3 og 4 kan utgangen fra disse planene, utenom inngangsplanet, være vindu som er tilrettelagt for sikker rømning. *I branncelle i byggverk i risikoklasse 4 med automatisk slokkeanlegg kan øverste plan ha utgang via nærmeste underliggende plan.*

[Rådmannen viser til sin innledende kommentar.](#)

Dør port mv §12-15 tredje ledd og bokstav b:

Dagens bestemmelse:

I byggverk med krav om universell utforming gjelder i tillegg til første og annet ledd følgende:

b) Dør som er beregnet for manuell åpning skal kunne åpnes med åpningskraft på maksimum 20 N.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

(3) I byggverk med krav om universell utforming gjelder i tillegg til første og annet ledd følgende:

b) Dør som er beregnet for manuell åpning skal kunne åpnes med åpningskraft på maksimum 30 N. *Kravet gjelder for dører til og i hovedatkomst og hovedrømningsvei.*

(4) I bygning med krav om tilgjengelig boenhet gjelder første til tredje ledd, med unntak av tredje ledd bokstav a. *Kravet om åpningskraft på maksimum 30 N gjelder for dører i alle atkomst- og rømningsveier.*

[Rådmannen viser til sin innledende kommentar.](#)

Rekkverk §12-17 annet og tredje ledd

Dagens bestemmelse:

(2) Høyde på rekkverk i trapper og ramper skal være minimum 0,9 m. Høyde på rekkverk ved balkonger, tribuner, passasjer og lignende skal være minimum 1,0 m. Der høydeforskjellen er mer enn 10,0 m over terreng, skal rekkverkshøyde være minimum 1,2 m.

(3) Håndlist på rekkverk skal være i høyde 0,9 m over gulv/trinn.

Forslag til endring (endringer med kursiv):

(2) *For rekkverk i trapper og ramper skal følgende minst være oppfylt:*

a) Høyde på rekkverk skal være minimum 0,9 m. Dette omfatter også rekkverk på repos og hvileplan.

b) Håndlist skal være i høyde 0,9 m over gulv/trinn.

(3) Høyde på rekkverk ved balkonger, tribuner, passasjer og lignende skal være minimum 1,0 m. Der nivåforskjellen er mer enn 10,0 m, skal rekkverk ha en høyde på minimum 1,2 m.

[En har ingen særskilte merknader.](#)

Saksfremlegget er godkjent av kommunalsjef Geir Skjæveland 11. august 2014.